

Natuur- en Vogelwacht
"De Alblasserwaard"

ONZE WAARD

VOORJAAR 2022 www.nvwa.eu

1969

2022

BESTUUR

Voorzitter	<i>Sjoerd Veerman</i>	Alblasserdam	voorzitter@nvwa.eu
Secretaris	<i>Pieter Bieren</i>	Arkel	secretaris@nvwa.eu
Penningmeester	<i>Sjoerd Swierstra</i>	Bleskensgraaf	penningmeester@nvwa.eu
Bestuurslid	<i>Wim Hoogkamer</i>	Papendrecht	078-6154464
Bestuurslid	<i>Nel Welschen</i>	Dordrecht	078-6172348
Bestuurslid	<i>Jopie Zwartbol</i>	Alblasserdam	Jzwartbol857@gmail.com

NVWA ONLINE

Website	www.nvwa.eu
Mail	info@nvwa.eu
Twitter	@deNVWA

INLEVERDATA KOPIJ

Zomernummer	1 juni 2022
Herfstnummer	1 september 2022
Winternummer	15 november 2022
Voorjaarsnummer	1 maart 2023

CONTRIBUTIES

Ledenadministratie Elly Hoogkamer
Postbus 171 3350 AD Papendrecht
ledenadministratie@nvwa.eu

IBAN NL60INGB 0001 9974 31	
Volwassenen per kalenderjaar	17,50
Jeugdleden tot 18 jaar	7,50
IVN-lidmaatschap extra	12,00
'Het Vogeljaar' bestaand abonnement	13,00

COLOFON

Secretariaat Postbus 171
3350 AD Papendrecht

IBAN NL85RABO 0113 0630 83
t.n.v. Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard"

NATUUR- EN VOGELWACHT "DE ALBLASSERWAARD"

De vereniging is opgericht op 25 november 1969 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam op 5 januari 1979 onder nummer 40321641. Artikelen blijven voor verantwoording van de auteurs. Overname is toegestaan, mits met bronvermelding.

Redactie

Anja Hagen, Tom Kalkman en Dick Markesteijn -
redactieonzewaard@nvwa.eu

Opmaak en drukkerij Vanderperk Groep
Oplage 650

Tekening voorkant Rietzanger
Piet van Meerkerk
Foto achterkant Janny Kleijn

INHOUD LENTE 2022

3	Van de voorzitter	8	Jaap's Visdief-eiland II	17	Knotploeg De Kiviet heeft een tweede elektrische kettingzaag
4	Ledenvergadering 2022	10	PTT	19	Activiteiten & werkgroepen
5	Blauw en bruin in Alblasserdam	12	Tyto in het polderland (deel 1)		
6	Planten- en insectenwerkgroep	14	Weidevogelwerkgroep voorjaar 2022		
7	Kleine witte kruisbloemigen				

Van de voorzitter

Aan het eind van de (zachte) winter dachten we dat het leven weer gewoon z'n gang zou gaan. Helaas blijkt ons leven minder maakbaar dan we onszelf voorhouden. Na het verminderen van de coronamaatregelen kwam de oorlog in Europa. De verwoestingen voor mens en dier ten gevolge van de brute overval door Rusland maken ons klein.

De machtige natuur, de oerbossen in dit deel van Europa maken natuurliefhebbers stil van verwondering over de schoonheid van bomen, flora en fauna.

Onverminderde inzet

Onze inzet voor het behoud van biodiversiteit in ons stukje van de schepping is onverminderd nodig. Als vereniging roepen we ook alle nieuw gekozen raadsleden op om in hun bestuursperiode met grote zorgvuldigheid besluiten te nemen.

We willen graag met alle gemeentebestuurders in de regio spreken. We nodigen ze ook van harte uit om kennis te nemen van het werk van onze vereniging voor het behoud van de mooie Alblasserwaard. Graag willen we ook meedenken met gemeenten over grote uitdagingen die er zijn op het gebied van wonen, werken en recreëren. Hoe kunnen we met respect voor natuur- en landschap bouwen, voldoende ruimte voor verkeer hebben en het ook onze kinderen en kleinkinderen gunnen om te genieten van schoon water, schone lucht, mooie open ruimte, bomen en vogels.

Een natuurinclusieve inrichting van Nederland kan een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van actuele maatschappelijke opgaven, zoals klimaatmitigatie en -adaptatie, (drink)waterkwaliteit, biodiversiteitsherstel en een gezonde leefomgeving. Dit concluderen het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en de Wageningen Universiteit en Research (WUR) in het **rapport Natuurverkenning 2050 - Scenario Natuurinclusief**.

Het is de eerste keer dat de effecten van een natuurinclusief toekomstbeeld richting 2050 zijn doorgerekend en gekwantificeerd. Dat blijkt uit de analyse van het scenario Natuurinclusief, één van de drie scenario's uit de Natuurverkenning 2050 die in februari jongstleden werd gepubliceerd.

In dit scenario is er sprake van toename van het aanbod van meerdere ecosysteemdiensten. Deze diensten zijn van belang voor het realiseren van actuele maatschappelijke opgaven op het gebied van onder andere klimaat, biodiversiteit, waterkwaliteit, en de kwaliteit van de leefomgeving. Ook bij een verregaand natuurinclusieve inrichting van Nederland blijft er nog werk aan de winkel en een natuurinclusieve inrichting van Nederland vraagt om grote veranderingen.

Openingstijden Streeknatuurcentrum

Door omstandigheden is het Streek-natuurcentrum voorlopig uitsluitend geopend op zaterdagmiddagen van 13:00 – 17:00 uur.

Het bestuur

Ledenvergadering

Zoals bijna alle jaren is er op de laatste woensdag van maart een ledenvergadering van onze vereniging. Na twee jaar waarin dit niet mogelijk was vanwege de coronapandemie gaan we ervan uit dat wij in 2022 op 30 maart om 20.00 uur weer in ons Streeknatuurcentrum bijeen kunnen zijn. Bij de koffie/thee is er een verrassing om bij dit mooie moment stil te staan. Mooi dat we een nieuw bestuurslid kunnen voordragen. We rekenen erop dat deze jonge man -woonachtig en werkzaam in Parendrecht- Ferry van Jaarsveld benoemd zal worden in de vacature Jacques Verhagen. De huidige bestuursleden Wim Hoogkamer en Sjoerd Veerman zijn bereid zich nog een periode in te zetten als bestuurslid. Bestuursleden worden voor een periode van drie jaar benoemd.

Werk aan de Winkel

Als het goed is gaat het Streeknatuurcentrum deze zomer ook weer meerdere dagen open. We zoeken nog wel naar een beheerder. Suggesties hiervoor kunnen gedaan worden aan het bestuur van de vereniging secretaris@nvwa.eu. Knotgroep De Kievit heeft ondanks de beperkingen toch veel werk kunnen verzetten. Naar verwachting zullen tijdens de jaarlijkse wintersnoei meer dan 1.000 wilgen worden geknot en wordt er ook ander onderhoudswerk verricht. Werken aan plannen voor het beheer van Slingeland en de instandhouding van dit natuur- en recreatiegebied gaan ook door. Tijdens de ledenvergadering zal verteld worden over de oprichting van een stichting die dit gaat oppakken.

Onderaan laatste zin moet worden:

Tot slot is een werkgroep binnen onze vereniging druk bezig met het maken van een nieuwe website. We kijken er naar uit. De vernieuwde site is naar verwachting deze zomer gereed.

Sjoerd Veerman, voorzitter NVWA

Ledenvergadering woensdag 30 maart 2022

Hierbij nodigen wij u uit voor de Ledenvergadering van 30 maart 2022. Na twee jaar waarin we fysiek niet bij elkaar konden komen wegens de coronapandemie, hopen wij u nu weer te ontmoeten in ons Streeknatuurcentrum. We beginnen om 20.00 uur en ontvangen u graag met koffie, thee en wat lekkers daarbij.

1. Opening en mededelingen.
2. Jaarverslag 2021 (Zie Onze Waard, nr. 4 2021 bladzijde 3 en 4)
3. Financieel verslag en begroting
 - a. Jaarrekening 2021.
 - b. Verslag kascontrolecommissie 2021.
 - c. Benoeming kascontrolecommissie 2022.
 - d. Begroting 2023.
4. Verkiezing/afreden bestuursleden.
Aftredend en herkiesbaar zijn Sjoerd Veerman en Wim Hoogkamer.
In de vacature Jacques Verhagen wordt voorgesteld Ferry van Jaarsveld uit Papendrecht.
5. Terugblik op de jaren 2020 en 2021.
6. Oprichting van de Stichting Natuur en recreatie Slingelandse Plassen.

In de afgelopen jaren heeft onze vereniging met vele anderen geijverd voor het behoud van de Slingelandse Plassen. Onze vereniging heeft in november 2016 gevraagd aan de gemeenteraad van Molenwaard en Giessenlanden om het gebied aan te kopen van de provincie Zuid-Holland. Tevens voorgesteld om beheer en onderhoud van dit gebied door vrijwilligers te laten doen. Ter vergadering wordt de laatste stand van zaken gedeeld.

7. Rondvraag.

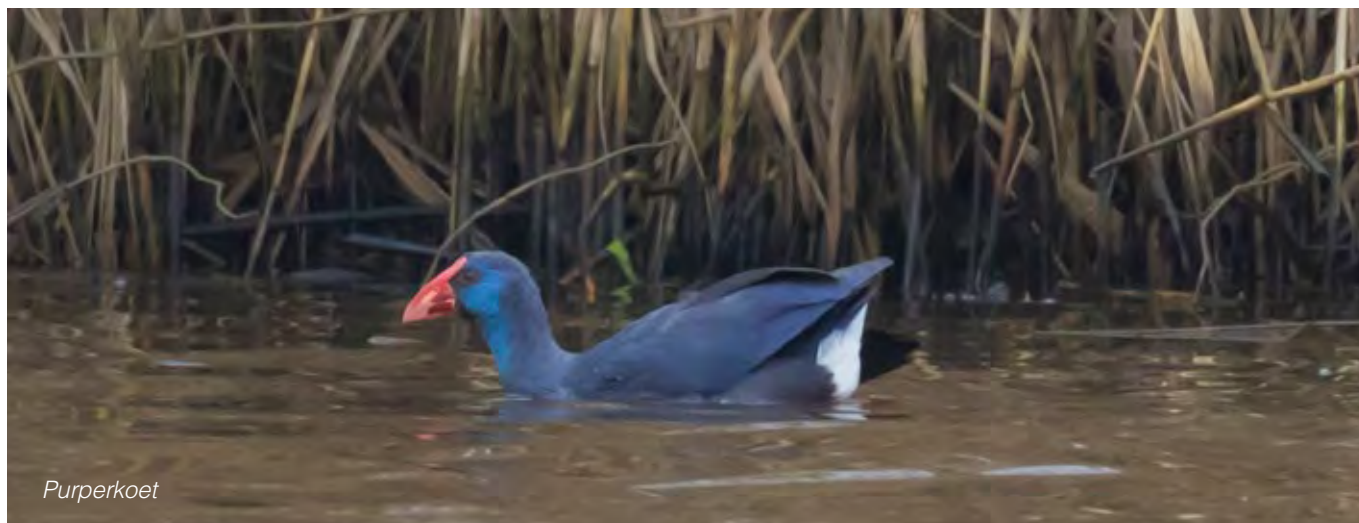
PAUZE

8. Lezing door Bram van Vliet van de plantenwerkgroep van de NVWA.
9. Sluiting om omstreeks 22.00 uur.

Blauw en Bruin in Alblassterdam!

Arie-Willem van der Wal, foto's Albert Molenaar

Purperkoet

Blauw

Het was in de avond van donderdag 16 december 2021 dat er in een determinatiegroep op facebook een foto werd gepost van een heuse Purperkoet (*Porphyrio porphyrio*)! Dit bericht kwam van Jorne van den Dool met als bijschrift: "Iemand enig idee wat ik op de foto heb gezet?". Onder dit bericht kwam al snel een heel spervuur aan vragen op gang, is dit in Nedeland, waar heb je deze gezien etc. Ook reacties als: "niet zeggen waar je hem hebt gezien, want dan wordt de vogel verstoord door fotografen" werden geplaatst. Nagelbijtend waren tientallen twitchers aan hun scherm gekluisterd en werd er in diverse groepsappen druk gespeculeerd waar dit kon zijn en het profiel van de waarnemer grondig bekeken. Waar komt hij vandaan? Waar werkt hij? Wat zijn zijn hobby's? Dit alles om er maar achter te komen waar de beste man deze soort had gefotografeerd, het was immers (indien aanvaard) de eerste voor Nederland! Dankzij tactisch handelen van enkele Dutchbirding admins kwam de locatie naar buiten: langs het achterwaterschap in Alblassterdam nota bene!, de waarnemer had het dier gefotografeerd vanuit een kajak, nadat hij was gaan vissen in de boezem.

De ochtend erop hadden zich in de schemer al tientallen mensen verzameld op de brug over het achterwaterschap om een glimp van de Purperkoet op te vangen. Deze werd al snel gevonden en er heerste een euforische stemming, alhoewel die rechtervleugel, tja die hangt toch wel een beetje raar langs het lijf. De vogel vertoonde 100% natuurlijk gedrag, het klemde dikke rietstengels, de gedeeltes die onder water groeien, tussen de mega-grote poten en pulkte met zijn snavel de

kern eruit. Dit leert zo'n beest nooit in een kooi hoorde ik om me heen, maar toch die hangende vleugel plus dat het een watervogel is zorgde bij een enkeling voor twijfel of deze überhaupt wel aanvaard zou worden. Op het moment van schrijven zit de vogel nog steeds langs het achterwaterschap, blijkbaar heeft hij het naar zijn zin.

De Purperkoet komt van oorsprong voor in Spanje, Portugal en Noord-Afrika. Vanaf 1996 broedt deze soort ook in Frankrijk en neemt daar in rap tempo toe. Zo waren er in 2019 ruim 250 broedparen in Frankrijk. De soort is gevoelig voor strenge winters, nu zijn de laatste winters erg zacht geweest wat verdere toename van deze soort betekent. In augustus werd er een Purperkoet in Duitsland gezien en in oktober en november zat er eentje in het Vinne te Zoutleeuw (Vlaams Brabant). Dit zet ons geval weer in een ander perspectief en is weer goed voor aanvaarding, ook omdat er in Nederland weinig tot geen Purperkoeten gehouden worden in wildwatercollecties. En het werd nog mooier! Op 22 december werd er een Purperkoet gemeld langs een doorgaande weg in Zevenhuizen! Ook deze bleef enkele weken zitten maar was toch ineens spoorloos.

Bruin

Aan deze soort zit nog een andere soort vast. Het was op oudjaarsdag 2021 dat de Utrechtse vogelaar Gydo Koster op zoek ging naar de Purperkoet. De auto werd geparkeerd nabij de IJbaan te Alblassterdam en op de fiets ging het verder richting het achterwaterschap. Toen hij bij de auto terugkwam hoorde hij een heuse Bruine boszanger (*Phylloscopus fuscatus*) roepen in de bosjes tussen de IJbaan en de rijbaan!

Snel werd deze soort doorgepiept via Dutchbirdalerts en kwam het ook bij de Alblasserwaardse vogelaars. De eerste dagen liet de vogel zich niet heel goed zien, doordat het beest wel af en toe riep kon de brubo toch af en toe gelokaliseerd worden. De vogel foerageerde vaak net boven het water en zat dan weer diep in het struikgewas. De weken erop was de vogel vaak fenomenaal te zien en werden er de meest mooie foto's gemaakt. Op het moment van schrijven bevindt de vogel zich in het Alblasserbos in polder Grote nes te Oud-Alblas. De laatste winters worden er steeds meer Bruine boszangers waargenomen in Nederland. Waar het zich in het verleden beperkte tot de kust worden ze ook landinwaarts waargenomen. Wordt het de nieuwe bladkoning? Zo eindigde 2021 met 2 nieuwe soorten voor de Alblasserwaard, waarvan 1 nieuwe voor Nederland, wie had dat ooit kunnen denken?!

Bruine boszanger

Planten- en insectenwerkgroep

Coördinator: Bram van Vliet • acvanvliet@hetnet.nl

In dit nummer van Onze Waard geen terugblik, maar vooruitkijken naar wat er te gebeuren staat. In het zomernummer kunnen we dan op de eerste activiteiten terugkijken.

Na twee jaar van weinig activiteiten hoopt de PIWG nu weer op volle kracht te gaan draaien.

In februari is de voorjaarsbijeenkomst van de werkgroep gehouden en zijn de plannen voor 2022 gesmeed.

Elke **woensdagavond** gaan we op pad om een vierkante kilometer te inventariseren. Er zijn door Floron zes hokken geselecteerd voor het Nieuwe strepen, die we alle zes hopen te doen. Daarnaast zullen we ook nog wel een of twee hokken volledig gaan doen.

We starten 13 april. Bij de coördinator is de tijd en plaats op te vragen.

Zaterdag 23 april gaan we naar het Hallerbos bij Brussel. Beroemd om de uitgestrekte velden met Wilde hyacinten, maar er groeien ook andere bijzondere planten. Onder ander soorten van brongebieden. Vertrek om 8.00 uur vanaf de carpoolplaats langs de A15 in Hardinxveld. Aanmelden bij de coördinator acvanvliet@hetnet.nl.

Zaterdag 7 mei houdt de KNNV IJssel en Lek een excursie, waar we ons bij aan kunnen sluiten. We gaan naar de Bloemwaard bij Brakel en starten bij de veerpont. Er groeien soorten die zich thuis voelen op rivierduinen. Vertrek vanaf de carpoolplaats langs de A15 in Hardinxveld. Aanmelden bij acvanvliet@hetnet.nl

Vrijdag 20 t/m maandag 23 mei meerdaagse excursie. We bezoeken dezelfde gebieden als vorig jaar rond Hollenrath in Duitsland, maar nu dus in het voorjaar. Dat levert andere soorten op als in de nazomer. Uiterlijk half april aanmelden bij Leo van Beest: Ihvanbeest@gmail.com.

Zaterdag 18 juni een vlinderexcursie. Locatie en tijd worden nog nader bepaald. Informatie bij de coördinator of bij Leo van Beest.

Zaterdag 16 juli excursie in noordwest-Overijssel, waar bij we op zoek gaan naar de Grote vuurvlinder. Dat is de enige endemische vlindersoort in Nederland. Informatie en aanmelden bij Leo van Beest.

Zaterdag 13 augustus excursie naar de duinen. Plaats en tijd worden nog nader bepaald, informatie bij de coördinator.

Zaterdag 3 september gaan we in Zeeland op zoek naar zilte flora. Dat zijn planten die in een zoute omgeving kunnen leven. De te bezoeken gebieden liggen in de omgeving van Wissenkerke. Meer informatie bij de coördinator. De najaarsbijeenkomst is gepland op woensdag 14 september.

We hopen op een mooi seizoen met veel leuke waarnemingen.

Kleine witte kruisbloemigen

tekst en tekeningen Bram van Vliet

Kruisbloemigen zijn een plantenfamilie die vier kroonblaadjes hebben, die als een kruisje tegenover elkaar staan. Een heel bekende is bijvoorbeeld de Pinksterbloem.

In april bloeit een viertal kleine witte kruisbloemigen, die wel eens verwarring geven. Ze komen algemeen voor, juist in de bebouwde omgeving.

Allereerst het **Herderstasje**:

Eenvoudig te herkennen aan de driehoekige vruchten, die de vorm van een herderstas zouden hebben. Heeft de plant nog geen vruchten, dan wordt het lastiger want hij is nogal variabel. Bloeit het hele jaar door.

Herderstasje

de **Vroegeling**:

Een echte voorjaarsbloeiër, klein en onopvallend, maar waar ze massaal staan vormen ze een witte waas op de bodem. De vruchten zijn eivormig. De vier kroonblaadjes zijn diep ingesneden, zodat het lijkt of het er acht zijn.

Vroegeling

de **Zandraket**:

De vruchten zijn lang en smal en staan wijd uit. Een rozet van eenvoudige blaadjes en enkele blaadjes langs de stengel.

4. de **Kleine veldkers**:

Heeft ook lange smalle vruchten, maar die liggen tegen de stengel aan en steken boven de bloemen uit. De blaadjes van het rozet zijn samengesteld, dat betekent dat ze uit meerdere blaadjes bestaan.

In een schema ziet het er zo uit:

	vrucht	blad	bloem
Herderstasje	driehoekig	variabel, van diep ingesneden tot bijna gaafrandig	vier 'gewone' kroonblaadjes
Vroegeling	eivormig	rozet van enkelvoudige blaadjes	elk kroonblaadje is diep ingesneden
Zandraket	lang en smal	rozet van enkelvoudige blaadjes	vier 'gewone' kroonblaadjes
Kleine veldkers	lang en smal	samengestelde blaadjes	vier 'gewone' kroonblaadjes

Er zijn natuurlijk meer kruisbloemigen met witte bloemen, maar die kom je niet zo gauw tegen. Bijvoorbeeld de Bosveldkers. Lijkt veel op de Kleine veldkers, maar de vruchten staan wijd uit. Het Wit hongerbloempje heeft net zulke vruchten als de Vroegeling, maar heeft gezaagde bladeren en ook bladeren langs de stengel. Bovendien is het Hongerbloempje behoorlijk zeldzaam.

Langs de randen van de rijkswegen groeit en bloeit in april het Deens lepelblad, ook met kleine witte bloemen. Het is een plantje van de kust dat tegen zilte omstandigheden kan. Door de in de winter gestrooide pekkel komt hij nu massaal langs de rijkswegen en ook wel andere wegen voor.

Wel algemeen is Look-zonder-look, maar dat is een zeer forse plant die naar uien ruikt.

Vlnr: Zandraket, Kleine veldkers, Wit hongerbloempje

Deens lepelblad

Jaap's Visdief-eiland II

tekst en foto's Ad Kooij

In het zomernummer van 2021 stond een artikel over 'Jaap's Visdief-eiland', het broedeiland voor de Visdieven in het recreatieterrein Slingelandse plassen.

Tijdens de 'eerste steenstort' was ondergetekende ook aanwezig. De gedeputeerde van de provincie Zuid Holland memoreerde dat in de ruilverkaveling was meegenomen om recreatiegebieden dichterbij de Randstad te realiseren.

Hij sprak toen de woorden: 'het is zover' en bedoelde, de aanleg van het eiland in een recreatiegebied dicht bij (ons) huis. Dit in tegenstelling tot een gebied op bijvoorbeeld, de Veluwe want dat 'is zo ver'. Het gebied is sindsdien geworden tot een mooi wandelgebied en is een bezoek zeker waard.

Hierbij wat zwart-wit foto's van die dag.

Gedeputeerde van Heemst met kruiwagen en Frans Walthaus, zwart colbert, de beheerder van het gebied

Verzamelen bij de vlag en toespraken

De 'eerste steenstort

Jaap van Vliet, met wit overhemd

De belangstellenden. Wie herkent ze nog?

PTT

tekst Ad Kooij, tekening Jolanda van Heusden, foto Pieter Klootsema

Nee, geen stukje over het verdwijnen van de brievenbussen, postkantoren, minder bezorgen van de poststukken enz. maar iets over een telling van Sovon. PTT staat voor Punt Transect Telling. Eind jaren '70 van de vorige eeuw bedacht Sovon een telmethode die de landelijke verspreiding en ontwikkeling van de wintervogels moest gaan volgen.

Op een door je zelf te bepalen route komen 20 vaste punten waarop je precies 5 minuten moet tellen. De punten dienen minimaal 250 meter uit elkaar te liggen. Alles telt mee zover als je kijken kunt, ook overvliegers en exoten. Vogels mogen maar vanaf 1 punt geteld worden dus als ze op het volgende punt nog zichtbaar zijn mag je ze niet nogmaals tellen. Jaarlijks de nummervolgorde aanhouden en op, ongeveer, dezelfde tijd starten is wel belangrijk. Ook op de juiste plek gaan staan is niet onbelangrijk. Waren wij op 1 punt 25 meter opgeschoven dan hadden we zicht gehouden op een gemengde groep mezen / vinken. Ook het gebruik van optiek dient jaarlijks hetzelfde te zijn. Voor een uitgebreide beschrijving: zie de handleiding van Sovon.

Het leek de nestor van de vogelwerkgroep, Kees Ouwkerk, wel wat om dit ook in de west Alblassterwaard te gaan doen. We hebben toen een route uitgezet die zowel met de fiets alsook met de auto te doen zou zijn.

We telden op 14 februari 1981 voor de eerste keer en de laatste telling van ons was op 23 augustus 1987. De telling wordt tegenwoordig alleen in december gedaan

De Ekster. Tekening Jolanda van Heusden.

en tellen kan tussen 15 december en 1 januari. Op 20 december 2013 heeft Jan Schoonderwoerd de draad weer opgepakt en dat geeft een goed beeld over de veranderingen.

Jan kon door gezondheidsproblemen de telling van december 2021 niet doen en die heb ik toen weer gedaan samen met Pieter Klootsema. Dan zie je ook, bewust, hoeveel er veranderd is. Het Alblassterbos bestond nog niet en polder Nieuwland bij Alblassterdam, broedge-

bied van Patrijs en Gele Kwikstaart, is nu een volgebouwd industriegebied 'Nieuwland Parc'. Op in totaal 10 punten, de helft dus, zijn de omstandigheden veranderd en vaak zeer ingrijpend. Maar de punten 7 t/m 16 en 18 zijn vrijwel allemaal 'polder punten' en afgezien van het verschijnen van hier en daar een boerderij, wat omgeving betreft niet zo veel veranderd.

Opvallende verschillen in de aantallen zijn er te zien die lezers, met inmiddels hier en daar wat grijze haren, niet vreemd voor zullen komen.

Soorten die (sterk) zijn toegenomen tussen 1981 en 2021 zijn onder andere Fuut, Aalscholver, Knobbelzwaan, Bui-zerd, Turkse Tortel, Holenduif, Ekster en Zwarte Kraai.

De telpunten

En dan natuurlijk de opvallende nieuwkomers. Grote zilverreiger (eerste, bij ons bekende, waarneming in de Alblassterwaard juli '83), Nijlgans (eerste waarneming 19 mei '83), Grote canadese gans (eerste waarneming januari '82).

Het hoge aantal ganzen in 2021 komt gedeeltelijk door overvliegers maar tegenwoordig zitten ze ook veel meer verspreid in de Alblassterwaard waardoor de trefkans sterk is toegenomen. Het grote verschil bij de Wilde eend is opvallend, Het zal komen doordat in die tijd het onderscheid nog niet werd gemaakt. Bij elkaar opgeteld is het verschil namelijk niet zo groot.

De Torenvalk is tegenwoordig lang niet meer zo algemeen als vroeger wat duidelijk uitkomt in de tabel.

Enkele soorten scoren stabiel:, Blauwe reiger, Waterhoen, Merel, Roodborst en Koolmees. Maar de aantallen zijn zo klein dat er eigenlijk niets uit te concluderen valt.

In 1981 zagen we 40 soorten (2404 exemplaren) en in 2021 37 soorten (4136 exemplaren).

	11nov. 1981	20dec. 2021		11nov. 1981	20dec. 2021		11nov. 1981	20dec. 2021
Dodaars	1		Meerkoet	227	389	Zanglijster	1	
Fuut		9	Kievit	722		Koperwiek	76	
Aalscholver		13	Watersnip	43		Goudhaan	1	
Blauwe Reiger	13	11	Kokmeeuw	464	164	Staartmees	6	
Grote Zilverreiger		17	Stormmeeuw	22	29	Matkop	1	
Knobbelzwaan	18	173	Stormmeeuw		29	Pimpelmees	9	5
Kolgans		850	Kl. Mantelmeeuw		1	Koolmees	5	5
Grauwe Gans		292	Zilvermeeuw		6	Boomkruiper	1	
Gr. Canadese Gans		100	Holenduif		29	Gaai		1
brandgans		225	Houtduif	4	15	Ekster	6	32
Nijlgans		20	Turkse Tortel		63	Kauw	4	52
Smient	45	377	Groene Specht		1	Zwarte Kraai	33	67
Wilde Eend	250	68	Veldleeuwerik	1		Spreeuw	248	909
Soepeend		141	Winterkoning	9		Huismus	1	
Tafeleend	1		Heggenmus	2		Vink	12	2
Kuifeend	74		Witte Kwikstaart		1	Keep	1	
Buizerd	3	13	Roodborst	1	1	Groenling	9	
Torenvalk	7		Merel	11	10	Putter	10	
Fazant		10	Kramsvogel	52		Sijs	1	
Waterhoen	9	6					2404	4136

Tyto in het polderland (deel 1)

tekst en foto's Pieter Klootsema tekening Jolanda van Heusden

Hallo, mag ik mij even voorstellen mijn naam is Tyto, voluit Tyto alba. De meeste onder jullie kennen mij onder mijn naam Kerkuil maar die naam heeft nog weinig te maken met mijn voorkeur voor het zoeken naar een onderkomen voor mijn gezin. Door mijn mysterieuze nachtelijke leven zullen velen van jullie mij nog nooit hebben gezien. Toch zijn we er al met velen wat mede te danken is aan het mooie polderland van jullie met die dikke vette muizen. Wat eten betreft ben ik niet kieskeurig, zolang het maar muizen zijn. Dan maakt de soort mij niet veel uit. Deze samenwerking tussen mij en jullie is jammer genoeg niet altijd zo aardig geweest want vele generaties terug hadden mijn over-overgrootouders heel

wat met jullie te stellen. Sommigen van jullie dachten dat we de geesten wel buiten de deur konden houden als je ons maar vast spijkerde aan jullie voordeur. Later maakten jullie het nog bonter omdat jullie vonden dat die muizen alleen maar last veroorzaakten en dus kwamen jullie op de proppen met DDT en Aldrin en meer van die giftige goedjes. Doordat dit gif werd opgeslagen onder onze mooie veren en lichaam, decimeerden jullie mijn familie en tevens ook alle andere rovers die op prooien en aas waren aangewezen. Gelukkig kwamen jullie er in de jaren zestig en zeventig achter dat dit niet de manier was om om te gaan met andere levensvormen. En dus net op het nippertje bleven enkele familieleden in leven

in het uitgestrekte Friesland. Daar had een visionair man, met de naam Johan de Jong, begrepen dat behalve goed eten ook een onderdak van levensbelang is om je gezin te doen opgroeien. Voor ons begon de victorie dus niet in Alkmaar maar in Fryslân om het zo te zeggen.

Gesteund door de Vogelbescherming werden er overal in Nederland mensen actief en zij begonnen zich bezig te houden met de woningnood van mijn familie. Hierdoor krabbelden we op van minder dan 300 paren in Nederland naar boven de 3000 paren en zo vonden we ook weer de Alblasserwaard. We waren toen nog niet met velen maar af en toe gingen er geruchten door de gelederen van de vogelaars in de waard dat er weer een van mijn soortgenoten een plekje had gevonden. Het kon dan zijn dat er avonds bij zo'n familielid voor zijn deur wat vogelaars stonden om een glimp van mijn soort op te vangen. In de jaren negentig van de vorige eeuw vond iemand in de Alblasserwaard het ook tijd worden om in actie te komen en die, na contact met de bekende Fries, ook in de waard ons graag zou willen helpen aan wat onderkomens.

Fanatiek begon hij met een maatje nestkasten op te hangen op zolders en openkapschuren om ons op weg te helpen. Niets stond een vestiging van ons in de weg zal je denken. Maar Arie-Jacob Brokking moest toch 6 jaar wacht-

Tyto Alba Tekening Jolanda van Heusden

ten voordat wij de eerste eieren in de nestkast hadden gelegd. Eindelijk in 1999 had een voorvader van mij een plek gevonden langs de Twaalfhoevense weg waar hij samen met zijn eega 3 jonge Tyto's kon laten opgroeien. Om jullie te helpen ons beter te kunnen beschermen moesten we een metalen ringetje gaan dragen om meer over ons en ons gedrag te kunnen leren en begrijpen. Deze uilskuikens kregen een ringetje om met ringnummers 5057234, 5057235 en 5057236 zodat jullie hen met een beetje geluk konden volgen en om meer over hun levensloop te kunnen leren. Ook in datzelfde jaar kregen jullie uit Friesland van Johan de Jong 6 soortgenoten om jullie polderlandschap wat sneller te be-uilen. Jammer genoeg zijn we als soort nogal eigenzinnig dus deze familieleden waren al vlot met de noorderzon vertrokken. Na 2007 werd het steeds makkelijker om aan de man of vrouw te geraken wat wel nodig is natuurlijk om uilskuikens te kunnen laten opgroeien. Maar dat hoeft ik aan jullie niet uit te leggen want jullie hebben blijkbaar voortplanten tot kunst verheven als je kijkt hoeveel er al van jullie rond lopen.

Wat ik heb begrepen, kreeg Arie-Jacob het alsmaar drukker met die nestkasten zodat hij in 2006 om versterking vroeg bij de NVWA. Gelukkig waren er enkele mensen die ook de armen uit de mouwen en in de nestkast konden steken en zo was de Kerkuilwerkgroep Alblasserwaard een feit. Jaar na jaar werd onze populatie groter en in 2020 kreeg ik dus een ring om mijn poot geschoven met nummer 5.573.107, zodat ik ook met het programma mee ging doen.

Hopelijk vind niemand van jullie een Kerkuil met dit nummer, want dat zou inhouden dat ik ben 'uitgevlogen' en ik wil mij nog wel enkele jaren voortplanten, wat jullie wel begrijpen neem ik aan.

Tot zo ver mijn bijdrage aan dit artikel want voor de getallen laat ik graag iemand van de Kerkuilwerkgroep aan het woord om de successtory te duiden.

(wordt vervolgd)

Weidevogelwerkgroep voorjaar 2022

Startavond

Na een stormachtige februarimaand lijkt het er nu toch echt van te gaan komen: het voorjaar staat voor de deur. Wilde eenden, Meerkoeten en Waterhoentjes paren al volop. De eerste zoemende hommels lieten zich eind februari al zien. Er lopen weer lammetjes in de wei. De Grutto's komen al terug vanuit het Zuiden en her en der zijn al baltsende kieviten waar te nemen. Kortom: het voorjaar begint en het werd tijd om onze jaarlijkse startavond te organiseren. Op dinsdag 1 maart vond deze startavond plaats. We waren aangenaam verrast door de opkomst van 26 weidevogelvrijwilligers. Het was fijn iedereen weer te zien en te merken dat iedereen weer staat te trappelen van ongeduld om er weer op uit te trekken. Johan Benschop (boerencollectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden) nam ons mee in zijn presentatie en gaf een uitgebreide toelichting op het reilen en zeilen van het boerencollectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden. Zo ging hij o.a. in op de diverse mo-

gelijke weidevogelbeheerpakketten die boeren kunnen afnemen bij het boerencollectief. Zo zijn er bijvoorbeeld inmiddels al 130 plasdras percelen aangelegd in de Alblasserwaard/VHL om de weidevogels aan voedsel te helpen. Ook werd stilgestaan bij de flexibele mogelijkheden om gedurende het weidevogelseizoen het beheer in gunstige zin aan te passen. Voorbeeld: voor een Grutto-rijk perceel is afgesproken dat er tot 1 juni niet wordt gemaaid. In de laatste week van mei constateert de weidevogelvrijwilliger of er nog steeds enkele Grutto's broeden en dat er Grutto gezinnen rondlopen. Het is dan erg fijn dat de datum van 1 juni bijvoorbeeld kan worden verschoven naar 15 juni zodat de weidevogels er nog 14 dagen extra rust krijgen. Dit uiteraard in overleg met de boer.

Met deze kennis op zak werd de startavond met een hapje en een drankje afgesloten. De hapjes en drankjes werden keurig verzorgd door Hennie en Teuni Roest. Nogmaals onze hartelijke dank daarvoor.

De startavond, foto André Hornstra

Youp

De afgelopen weken moest ik een aantal malen terugdenken aan een column van jaren geleden van Youp van 't Hek. De column ging over de Lions Club die een benefiet wilden organiseren voor een goed doel. Ze vroegen Youp van 't Hek gratis op te treden want het was immers voor het goede doel. De leden van de Lions Club zouden dan 50 Gulden (ja zo oud is de column al) betalen voor een toegangskaartje en de totale opbrengst was dan voor het goede doel. Youp zei: ik doe 100 voorstellingen per jaar dus als ik het goed begrijp wordt aan mij gevraagd of ik 1% van mijn jaarlijkse inkomsten wil doneren aan het goede doel (en dat doe ik graag) en u (leden van de Lions Club) draagt 50 Gulden per persoon bij. Dat lijkt me een wat oneerlijke verdeling. Zullen we afspreken dat we allemaal op een eerlijke manier gaan bijdragen. Ik 1% van mijn jaarinkomen, dan jullie ook. Dus de chirurg met een jaarinkomen van f 300.000,-- betaalt dan f 3.000,-- voor deze avond. Eerlijk toch? Als we het zo kunnen afspreken dan neem ik het aan. Youp heeft nooit meer antwoord gekregen van de Lions Club.

Waarom ik hieraan dacht?

Ik zag hierin een grote parallel met de boeren (Youp), Nederlanders (Lions Club) en onze weidevogels.

Als je aan alle Nederlanders zou vragen of ze voor of tegen het behoud van onze weidevogels zijn dan denk ik dat 99% van de Nederlanders voor het behoud van weidevogels is. Ondertussen leunt iedereen achterover en de boer mag het doen. Aan de boer wordt gevraagd om weer te boeren zoals 100 jaar geleden. Zet weilanden onder water tot juni/juli. Maai bepaalde weilanden pas in juni. Gebruik minder mest. Zaai niet het hele perceel in met maïs maar laat ook stroken braak liggen voor de weidevogels. Verarm je percelen en laat er meer kruiden groeien etc. etc. Eigenlijk vraag je aan boeren om minder goed te boeren om de weidevogel tegemoet te komen. Daar sta ik als weidevogelliefhebber uiteraard helemaal achter.

Voor de boer betekent dat dat zijn grond veel minder voedsel oplevert voor zijn vee. Het scheelt aanzienlijk in opbrengsten als je voor augustus al 3 of 4 keer hebt kunnen maaien of dat je in augustus pas voor het eerst kunt maaien (bijvoorbeeld bij een plasdras tot 15 juli). Het scheelt ook 20% in opbrengsten als je 20% van je maïsperceel braak laat liggen. De boer zal veel voer bij moeten kopen. Het is volstrekt logisch dat de boer hiervoor dient te worden gecompenseerd. De weidevogel-rekening kan niet alleen door de boer worden opgebracht.

Als Nederland het behoud van de weidevogels belangrijk vindt dan moeten er duidelijke keuzes worden gemaakt.

In december 2021 heeft de Algemene Rekenkamer een kritisch rapport opgesteld met als titel: "Waar is de Grutto?". Met als ondertitel: *Aanpak bescherming weidevogels werkt niet*. Daarin staat o.a. het volgende: De afgelopen twintig jaar is de subsidie die boeren kunnen krijgen om weidevogels te beschermen, opgelopen van 4,2 miljoen euro in 2001 naar 33,4 miljoen euro in 2020. In dezelfde periode is het aantal broedparen van de Grutto gedaald van 60.000 naar 30.000. De Grutto wordt in het rapport uitgelicht omdat de helft van alle grutto's in de wereld hier broedt.

Het rapport was mij iets te kort door de bocht eerlijk gezegd. Ik betwist de feiten niet maar de conclusie wel. 20 jaar geleden waren er nog zo'n 97.000 boerenbedrijven. In 2020 waren dat er nog ongeveer 53.000. Veel bedrijven zijn gestopt en opgekocht. Veel landbouwgrond is gebruikt voor nieuwbouw. De afgelopen 20 jaar heeft een enorme intensivering plaatsgevonden op de boerenbedrijven. Het grondwaterpeil is naar beneden gebracht en er is minder kruidenrijk grasland (dus minder insecten/voedsel). Ondanks alles zijn er nog steeds 30.000 broedparen Grutto's. Mijns inziens is dat mede te danken aan alle inspanningen die geleverd zijn door boeren, boerencollectieven en de weidevogelvrijwilligers. Ook de beschikbaar gestelde bedragen zou ik willen nuanceren. 20 Jaar geleden was er EUR 4,2 miljoen beschikbaar voor 97.000 bedrijven. Dat is EUR 43,30 per bedrijf. In 2020 was er EUR 33,4 miljoen beschikbaar voor 53.000 bedrijven. Oftewel EUR 630,19 per bedrijf. Had de Algemene Rekenkamer nou werkelijk gedacht dat met dit soort bedragen de Grutto-stand (of de weidevogelstand) op peil kan worden gehouden? De Algemene Rekenkamer noemt de bedragen: subsidie. Ik zou het schadeloosstelling/compensatie van de boeren willen noemen. Dat dekt de lading beter. Verder geeft het rapport aan dat de besteding van de budgetten nog kan worden geoptimaliseerd. Meer geld naar maatregelen die erg goed helpen (vernatting/plasdras percelen creëren) en een kleiner deel van het budget naar maatregelen die minder effectief zijn (legselbeheer). Daar kan ik het alleen maar mee eens zijn.

Willen we echt een slag slaan en de weidevogelstand verbeteren dan zal Nederland daarvoor moeten kiezen. Het biotoop voor de weidevogels zal drastisch verbeterd moeten worden. Water is leven. Meer (plaatselijke) vernatting is nodig. Meer plasdraspercelen. Meer kruidenrijke percelen. Weidevogelrijke percelen niet maaien tijdens het broedseizoen. Daar hangt een prijskaartje aan. EUR 33,4 miljoen zal bij lange na niet voldoende zijn.

Daarnaast vraag ik mij af of het niet mogelijk is om de weidevogelpopulatie tijdelijk een enorme boost te geven. Het is niet ingewikkeld en het hoeft niet veel

te kosten. We zijn als weidevogelvrijwilligers allemaal bekend met zogenaamde kansloze legfels. Een legfel van een Grutto op een maïspersceel. Een legfel van een Grutto in een weiland dat zal worden doorgespoten om er maïs op te verbouwen. Kievitlegfels op een akker waarop grondverzetwerkzaamheden zullen gaan plaatsvinden. Dat soort legfels. Er komt niets van terecht. Raap deze legfels en broedt de eieren uit in een broedmachine. Kweek de pullen in 3,5 a 4 weken op tot vliegvlugge kuikens en geef ze na 5 weken de vrijheid. Ik ken een boer (niet in de Alblasterwaard/VHL) die dit heeft geprobeerd en er zeer succesvol mee is geweest. Zo werden in het 1^e jaar 48 eieren van de Grutto in de broedmachine uitgebroed. 3 Eieren kwamen niet uit. 5 Kuikens overleden uiteindelijk. 40 Grutto-kuikens werden vliegvlug en zijn weer uitgezet. In het 2^e en 3^e jaar zijn daar in totaal nog eens 40 vliegvlugge Grutto-kuikens bijgekomen. De boer heeft in 3 jaar tijd 80 vliegvlugge Grutto-kuikens teruggezet in de natuur. De Grutto-stand nam op zijn percelen in een paar jaar tijd enorm toe. Waarom wordt dit niet omarmd? De Wet Natuurbescherming verbiedt dit. Het is dus illegaal. Gezien de bemoedigende resultaten lijkt het mij de moeite waard dat Universiteit Wageningen of Groningen dit gaat onderzoeken. Met een ontheffing van de Wet Natuurbescherming uiteraard.

Film de Wilde Waard

In de vorige Onze Waard vertelde ik dat we met de weidevogelvrijwilligers in september 2021 naar de film *De Wilde Waard* van Stijn Philips zijn geweest. De film van Stijn Philips is 4 maanden lang bijna dagelijks vertoond in bioscoop Landvast in Alblasterdam en is ondanks de coronamaatregelen een echte hit gebleken: meer dan 120 vertoningen, meer dan 2500

bezoekers en heel veel positieve reacties. Niet alleen mensen uit de Alblasterwaard zijn de film komen bekijken, maar ook veel mensen uit de aangrenzende gemeenten waren nieuwsgierig. Het was pure reclame voor de Alblasterwaard. Van de weidevogelwerkgroep krijgt Stijn een dikke pluim!

Waar mogen wij u heen brengen?

SNELLEVLIE
TOURINGCARS

T (078) 69 20 120
info@snellevliet.nl

Travel. Meet. Enjoy.

www.snellevliet.nl

landwinkel
De Fruitheerlijkheid

Proef het landleven!

Kerkbuurt 56
Papendrecht
tel. 078-6440599
openingstijden
ma. t/m do.
13.30 uur-17.30 uur
vrijdag
8.30 uur-20.00 uur
zaterdag
8.00 uur-17.00 uur

FRUIT
veel fruit uit eigen boomgaard
AARDAPPELEN EN GROENTEN
ook biologische groenten
GESCHENKPAKKETTEN
STREEKPRODUCTEN
'Heerlijkheid van Papendrecht'
Jam, sap, saus
van fruit uit eigen boomgaard

www.fruitheerlijkheid.nl

Knotploeg De Kiviet heeft een tweede elektrische kettingzaag

tekst en foto Nik Blom, coördinator knotploeg de Kiviet

De Knotploeg de Kiviet heeft weer een voucher van 1000 euro in de wacht weten te slepen. Onze ploeg wil gaan vergroenen. Een jaar geleden ontvingen wij via de Groene Motor uit Delft een voucher van 1000 euro voor de aanschaf van een accu-kettingzaag, inclusief twee accu's en een snellader om de accu's op te laden. De ervaringen in het gebruik zijn positief; minder lawaai en minder Co2 uitstoot. Onze ploeg heeft in verband met de positieve ervaringen, opnieuw een verzoek bij de Groene Motor ingediend om in aanmerking te komen voor een voucher van 1000 euro voor de aanschaf van een tweede accu-kettingzaag. Ook deze tweede aanvraag werd gehonoreerd. Wij hebben in afwachting van de storting van de 1000 euro alvast een tweede accu-kettingzaag aangeschaft en we hebben inmiddels veel knotwilgen met deze twee machines geknot. Helaas kunnen wij de benzinemotorkettingzagen nog niet missen want we hebben nu 4 zagers. Eén zager heeft onze gelederen helaas vaarwel gezegd maar gelukkig heeft een van de knotters zich aangemeld voor een cursus

kettingzagen. Hij gaat binnenkort een tweedaagse cursus volgen via de Groene Motor.

De coronaregels zorgen voor extra onkosten voor onze ploeg. Wij moesten zorgen voor mondkapjes, ontsmettingsvloeistof, en extra kilometervergoedingen, omdat we niet met veel mensen in één auto mochten zitten. Vorig najaar hebben leden van onze ploeg werkzaamheden verricht in de Gemeente Papendrecht. Daar hebben we een griend in het Noordhoeksewiel opgeknapt en ook een griend in de Oostpolder is door ons geknot en op diverse plaatsen in die griend is nieuwe aanplant in de grond gestoken. Het vrijkomende hout is met veende krachten naar een hakselaar gesjouwd en versnipperd. De Gemeente Papendrecht zorgde voor een enorme hakselaar en deze werd bediend door de ons bekende gemeente-ambtenaar Herman.

Op dit ogenblik zijn wij bezig met de eindspurt om het ons toegewezen aantal van circa 1000 knotwilgen te knotten. Tussen de bedrijven door hebben we ook bij enkele particulieren wilgen geknot.

Ook voor de tweede maal kon onze jaarlijkse gezamenlijke maaltijd met de knotters en hun partners niet doorgaan in verband met de geldende coronaregels. Ze houden het echter tegoeed als deze pandemie tot het verleden behoort.

Nieuwe leden zijn altijd welkom bij onze knotploeg. Wij werken op 3 ochtenden, maandag- en woensdag- en zaterdagochtend. Om 8 uur drinken we een bakje koffie en daarna gaan we naar onze werkplek en zorgen we omstreeks 11.30 uur weer terug te zijn in ons Centrum. Kom eens proefdraaien. Knotten is goedkoper dan de sportbeurt bij de sportclub en bijna alle spieren worden bij het knotten gebruikt.

De twee zagen

Kruldistel

**BRUILOFTEN
VERGADERINGEN
EVENEMENTEN**

Goed geregeld!

WWW.TILGROEP.NL

VERZEKERD VAN DYNAMIEK

Iedere dag staat in het teken van waardevolle dingen doen voor onze klanten. Simpelweg echt relevant willen zijn, vanuit passie en talent voor ons vak, dat is L&B.

www.lb.nl

Solide en gedegen

Aannemen en uitvoeren van:

- het bouw- en woonrijp maken van (bedrijfs)terreinen
- grond-, straat- en rioleringswerken
- groen- en bodemsaneringswerken
- alle voorkomende sloopwerken

**GS DE GROOT & SCHAGEN
AANNEMINGSBEDRIJF B.V.**

Lelystraat 101 3364 AH Sliedrecht
 ☎ (0184) 41 62 33 ☎ (0184) 41 88 79 📧 www.degrootschagen.nl

**Zand, grind of
grond nodig?**

Directe levering los gestort of in Big-Bag.

Openingstijden:
 maandag t/m vrijdag
 7.00 uur tot 17.00 uur
 zaterdag
 8.00 uur tot 12.00 uur.

Bij Van Vliet Sliedrecht bent u aan het juiste adres voor levering van zand, grind, mijnsteen en tuingrond. Voor verhardingen leveren wij diverse soorten granulaat. Ook kunt u bij ons uw grond, puin- en tuinafval inleveren. Bestellen via de website en telefonisch.

www.vanvliet-sliedrecht.nl

Industrieweg 27
 3361 HJ Sliedrecht
 T 0184 415 501
 E info@vanvliet-sliedrecht.nl

**VAN VLIET
SLIEDRECHT**

Activiteiten & werkgroepen

Activiteiten en werkgroepen	contactpersoon	telefoon /e-mail
Advertenties 'Onze Waard'	Door Verhagen	0184-682235
Amfibieën- en Vissenwerkgroep	Bastiaan van de Wetering	06-17530641
Bibliotheek	Leen den Ouden	078-6153280
Educatie en IVN-werkgroep	Nel Welschen Miriam Vermeij	078-6172348 scholen@nvwa.eu
Exposities Kunst	Ellie Snoeren	078-6151269
Gebouw (SNC)	Wim Hoogkamer	078-6154464
Illustraties	Piet van Meerkerk	0184-683301
Kinder-doe-hoek	Nel Welschen	078-6172348
Knotploeg "De Kievit"	Nik Blom	0184-652249
Ledenadministratie	Elly Hoogkamer	ledenadministratie@nvwa.eu
'Onze Waard' kopij	Tom Kalkman	redactieonzewaard@nvwa.eu
Planologie	Jacques Verhagen	0184-682235
Planten- en Insectenwerkgroep	Bram van Vliet	0184-617245
Public Relations (PR)	vacature	pr@nvwa.eu
Themagroep	Heleen Roest	0184-681725
Vogelwerkgroep	Pieter Bieren Richard Slagboom Info Kerkuil kasten Vogel(s)ringen	06-30344431 06-49201029 aj.brokking@hetnet.nl adkooij@kliksafe.nl
Tuinwerkgroep	Leen den Ouden	078-6153280
Weidevogelwerkgroep	Theo Bakker André Hornstra	06-24975448 06-46832779
Zoogdierenwerkgroep	Nel Welschen	078-6172348

Donkse Laagten. Kievit is al actief en maakt reeds een nest op 28 februari. (Foto Ad Kraaijeveld).

Streeknatuurcentrum Alblasserwaard

'Onze Waard' is het vier keer per jaar verschijnende mededelingenblad van de Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard" ... al 52 jaar uw eigen natuurvereniging

De vereniging heeft ten doel:

- Het in stand houden en verbeteren van de kwaliteit van het landschap, de natuur en het milieu in de Alblasserwaard en het gezamenlijk beleven daarvan.

De vereniging tracht dit doel te bereiken door:

1. Het bevorderen van het natuur- en milieubesef door middel van educatieve activiteiten.
2. Het beschermen van flora, fauna en landschap.
3. De studie over de flora, fauna en landschap.
4. Het meewerken aan het in stand houden van door particulieren of organisaties, in de Alblasserwaard, verworven natuurgebieden.
5. Het waken tegen water-, bodem- en luchtverontreiniging.
6. Het toetsen van planologische voornemens en het eventueel hierop reageren door middel van gefundeerde bezwaarschriften.

Matenaweg 1

3356 LS Papendrecht

Tel. 0184-412618

www.nvwa.eu

Openingstijden:

In de zomer

vanaf 1 april t/m 30 september

Dinsdag t/m zaterdag van 10.00 - 17.00 uur

In de winter:

vanaf 1 oktober t/m 31 maart

Woensdag van 12.00-16.00 uur

Zaterdag van 10.00-17.00 uur

Andere dagen op afspraak

1969

2022

53 jaar NVWA